

ΠΟΥ ΣΟΥ ΘΑΝΑΤΕ ΤΟ ΝΙΚΟΣ;

ΑΝΕΣΤΗ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΔΗΣ ΕΣΚΥΛΕΥΘΗ

«Νυν πάντα πεπλήρωται φωτός, ουρανός τε και γη και τα καταχθόνια...» και κατήλθες εν τοις κατωτάτοις της γης και συνέτριψας μοχλούς αιωνίους, κατόχους πεπεδημένων Χριστέ, και τριήμερος, ως εκ κήτους Ιωνάς, εξανέστης του τάφου».

Κατά την ορθόδοξη διδασκαλία της Εκκλησίας μας η Ανάσταση αποτελεί την κεντρικότερη στιγμή του σωτηριώδους και απολυτρωτικού έργου του Χριστού. Το έργο τούτο άρχεται από τη στιγμή της θείας ενανθρωπήσεως και κορυφούται στην ένδοξη εκ νεκρών έγερση του Σωτήρος. Η Ανάσταση θεωρείται και είναι η λαμπρότερη πιστοποίηση και το περιφανές επιστέγασμα της προαιωνίου βουλής του Θεού, που αφορά στην απολύτρωση του πεπτωκότος στην φθοροποιό αμαρτία και το θάνατο ανθρώπου.

Στο πλαίσιο της Αναστάσεως του Κυρίου ο άνθρωπος καταξιώνεται στις γνήσιες και αληθείς διαστάσεις του, ως λογικού δημιουργήματος της απειροσόφου βουλής και άκτιστης ενέργειας του Θεού. Στην Ανάσταση ελλείπει παντελώς το ξένο και παρασιτικό στοιχείο της φθοράς. Η κτιστή φύση καθοράται ακέραια και αμιγής, ελευθέρα του άχθους (βάρους) της προγονικού φθοροποιού παραβάσεως και θανατηφόρου πτώσεως. Στην Ανάσταση ο μέχρι πρότινος φθαρτός και διαμελισμένος άνθρωπος καθοράται πλήρης, απαρτισμένος, τέλειος και ωραίος, κατά το αρχαίο προπρωτικό κάλλος του.

Η Ανάσταση αποτελεί θριαμβικό γεγονός καθολικής σημασίας και δυνάμεως. Ως κατ' εξοχήν έκφραση του βασιλικού αξιώματος του Χριστού, σημαίνει νίκη κατά του διπλού ζυγού της δουλείας, της φθοράς και του θανάτου. Στην Ανάσταση ανακεφαλαιούται η παλιά ήττα του Αδάμ και της Εύας, και συντρίβεται η ισχύς του πλάνου απατεώνας και μισανθρώπου και ανθρωποκτόνου διαβόλου. Ο άδικος και φιλοθάνατος και ύπουλος εκπορθητής του ανθρώπου κατατροπώνεται από τον παμβασιλέα της δόξης, την «αυτοζωή», τον Χριστό μας.

Την κατά του θανάτου νίκη και επικράτηση της αιωνίου ζωής τρανότατα φανερώνει η «εις Άδου Κάθοδος» του λυτρωτού Ιησού Χριστού, ο οποίος κατέβαλε άπαξ- εφάπαξ τα λύ-

τρα, που είναι το αίμα και το σώμα Του επί του σταυρού, και εξαγόρασε την αφθαρσία, την αθανασία και την αιωνιότητα για τον άνθρωπο. Η «εις Άδου Κάθοδος» του Θεανθρώπου Χριστού είναι το βέβαιο προμήνυμα της εγέρσεως, η άλλη όψη της αναστασίμου νίκης του Ιησού Χριστού. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρουν οι θεοφόροι πατέρες και μέγιστοι θεολόγοι της Μητρός Ορθοδόξου Εκκλησίας, Άγιοι Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Αθανάσιος ο Μέγας και Γρηγόριος ο Θεολόγος, ο Άδης ως η σκοτεινή και ζοφερή του θανάτου περιοχή, ως σφραγίδα του κέντρου και της δυνάμεως της φθοροποιού αμαρτίας και του θανάτου, δέχεται το θανάσιμο πλήγμα της θεότητας από τον παράδοξο και εξ όψεως αδύναμο και ταπεινό επισκέπτη του, ο οποίος θνήσκει ως άνθρωπος και φανερώνει την δύναμη της θεότητός του στα «σπλάχνα» του βασιλείου του Άδου και του θανάτου. Αδυνατεί πλέον ο θάνατος να κρατήσει δέσμιο στα σπλάχνα του βασιλείου του τον Θεάνθρωπο, ο οποίος διαλύει τα σωθικά του Άδου και απελευθερώνει τους από αιώνων πεπεδημένους ανθρώπους, με πρώτους τον παλαιό Αδάμ και την Εύα και στο πρόσωπό τους άπαν το γένος των βροτών (ανθρώπων).

Οι εικόνες της διαλύσεως των σπλάχνων του θανάτου, όπως περιγράφονται από τους θεοφόρους πατέρες της Εκκλησίας, είναι έντονες, παραστατικές και ρεαλιστικές. Ο Άδης βλέπει και κυρίως βιώνει την εσωτερική διάλυση των σπλάχνων του, επειδή δεν ευρίσκει στον τεθνεώτα Χριστό (στο ανθρώπινο σώμα Του) την γνώριμη για τον ίδιο (τον Άδη) και καθολική για όλους τους θνητούς ανθρώπους σφραγίδα της ψυχικής και σωματικής διαφθοράς και φθοράς. Κατά τα φαινόμενα δέχεται στο κράτος του φύση βροτού(ανθρώπου), αλλά υπ' αυτήν συναντά και γεύεται πικρά την άπειρη δύναμη της θεότητας του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού. Στην παράδοξη αυτή συνάντηση αναμοχλεύονται τα βάθη του Άδου, ο οποίος μη δυνάμενος να κρατήσει στην κοιλία του την ζωή των απάντων, εξεμεί (αποβάλλει) το μακάβριο περιεχόμενο της κακουργίας του.

Η κατάργηση του θανάτου συνεπάγεται και την παράλληλη κατάργηση της φθοράς, η οποία αποτελεί την φυσική συνέπεια του θανάτου. Φθορά και θάνατος και η σύστοιχη προς αυτόν φθορά. Δια της αναστάσεως η ανθρώπινη φύση καθίσταται σύμμορφη της αφθάρτου φύσεως του Θεανθρώπου, ο οποίος αφού την ανιστά, την μεταμορφώνει και την εξαγιάζει σε μία άλλη συχνότητα υπερβατική και εκτός των νόμων της κτιστής ύλης.

Για την ορθόδοξη Ανατολή Σταυρός και Ανάσταση αποτελούν συνδεδεμένες και αχώριστες στιγμές ενός και του αυτού σωτηριολογικού σχεδίου, επί μέρους όψεις μιας και της αυτής σωτηριολογικής ενότητας, ενός και του αυτού λυτρωτικού Πάσχα. Στον ζωοποιό σταυρό υποφώσκει η Ανάσταση και στην Ανάσταση ενυπάρχει ο σταυρός. Πάσχα σταυρώσιμο και Πάσχα αναστάσιμο, δηλαδή σταυραναστάσιμο. Για τον λόγο αυτό κηρύττουμε οι ορθόδοξοι «Χριστόν εσταυρωμένον και αυτόν αναστάντα εκ νεκρών». Εξάλλου, η σταυρική θυσία δεν θα είχε καμία απολύτως αξία, εάν δεν έπετο η εκ νεκρών Ανάσταση του Κυρίου μας, η οποία νοσηματοδοτεί και καταξιώνει την σταυρική θυσία. Σταύρωση χωρίς ανάσταση είναι ελπίδα, φως, αιώνιος ζωή, αφθαρσία, αθανασία, Βασιλεία Θεού. Όντως σταυραναστάσιμο Πάσχα.

Στην Ανάσταση του Χριστού η ορθόδοξη κατ' Ανατολάς Εκκλησία μας μυστικώς καθρεπτίζεται, βλέπει την δική της φύση, υπόσταση και ταυτότητα. Για την ορθόδοξη Μητέρα Εκκλησία η Ανάσταση του Κυρίου Ιησού Χριστού αποτελεί το φωτεινό όριο της δικής της

οντολογικής πληρώσεως, τον πόλο της έλξεως της τελειώσεώς της, τον πνευματικό χώρο της ουρανοδρόμου πορείας της στην ιστορία, στον χρόνο. Η Ανάσταση του Χριστού για την Εκκλησία είναι ο ισχυρός και μοναδικός πόλος πέριξ του οποίου δορυφορούνται όλα τα τελούμενα εντός αυτής μυστήρια. Όλη η ζωή της Εκκλησίας είναι η Ανάσταση. Για τον λόγο αυτό οι θεοφόροι πατέρες υπογραμμίζουν με έμφαση ότι: «Η εκκλησία θεμελιούται και στηρίζεται στην Ανάσταση και όχι η Ανάσταση στην Εκκλησία. Άνευ της Αναστάσεως Εκκλησία δεν υπάρχει». Ο δε απόστολος Παύλος αναβοά: 'Έάν δεν ηγέρθη ο Χριστός, τότε μάταια και κενή είναι και η πίστη και το Ευαγγέλιό μας''.

Οι σωτηριολογικές – πνευματικές διαστάσεις της Αναστάσεως (αφθαρσία, αιώνιος ζωή, βασιλεία Θεού, κατά χάριν θέωση του ανθρώπου) αποτελούν την οντολογική ιδιαιτερότητα της Εκκλησίας. Εκτός της Αναστάσεως αδυνατεί να ζήσει η ορθοδοξία, η χριστοφόρος νύμφη της βασιλείας, το άχραντο και αναστημένο σώμα του παμβασιλέως της δόξης, που είναι η Εκκλησία Του, δια της οποίας παρατείνεται ο Αναστημένος Χριστός μέσα στον χρόνο και υπέρ χρόνον.

Με την Ανάσταση του Κυρίου μας χριστοποιείται και αφθαρτίζεται όχι μόνον η ανθρώπινη φύση, αλλά και ο χρόνος. Είναι το «νυν» και το «αεί» της βασιλείας του Θεού. Είναι ο νέος ατελεύτητος αιώνας, η απαρχή της καινής κτίσεως, το χρονορόσημο στο οποίο ο χρόνος πληρούται στα έσχατα και τα έσχατα συγκλίνουν και ενώνονται με τον χρόνο. Έτσι, αυτός που ζει την ανάσταση, ζει την αιωνιότητα, βιώνει μέσα στον χρόνο την υπέρ χρόνον σωτηρία, αφθαρσία και αθανασία της του Χριστού Αναστάσεως.

Για όλα τα παραπάνω, η Εκκλησία μας διά της γραφίδος του Αγίου Ιωάννου του Χρυσόστομου αναβοά στην θεία λειτουργία της Αναστάσεως (Κατηχητήριος Λόγος), «Πού σου θάνατε το νίκος; Ανέστη Χριστός και Άδης εσκυλεύθη». Και όντως ο Αναστάς Κύριός μας εσκύλευσε τον Άδη και το κράτος του θανάτου. Τα δε λάφυρα του Κυρίου μας είναι οι ψυχές των από αιώνων κοιμηθέντων, αλλά και το ανθρώπινο σώμα, το οποίο αφθαρτοποίησε και εξαγίασε. Ο θάνατος πλέον κατέστη όχι τέλος της ζωής, αλλά καινή απαρχή της καινής ζωής, της βασιλείας του Θεού. Χριστός Ανέστη και Άδης εσκυλεύθη. Θάνατε, πού σου το νίκος;